

STEM-освіта дає позитивний ефект у навчанні. Використання STEM-елементів допоможе розв'язати проблему браку мотивації студентів, залучить їх до активної загальної діяльності, сформує пізнавальний інтерес.

Список використаних джерел:

1. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н.П.Наволокова. — Х.: Вид. група «Основа», 2011. — 176 с. — (Серія «Золота педагогічна скарбниця»).
2. Зламанюк Л.М. Мотивація до навчання як умова розвитку творчого мислення учнів різних вікових груп//Біологія і хімія в сучасній школі. - 2013. - № 4. – С.7.

РОЛЬ ВЧИТЕЛЯ В ПОПЕРЕДЖЕННІ ПОРУШЕНЬ ЗОРУ В УЧНІВ

Артюх А.І.

Полтава, Україна

Здорові очі – це важлива складова загального здоров'я людини. Завдяки органу зору ми сприймаємо навколишній світ, маємо уяву про форму та величину предметів що нас оточують, про їх розміщення у просторі, про швидкість і напрямок їх руху, колір та ступінь освітлення.

За результатами досліджень порушення зору є найпоширенішим відхиленням у стані здоров'я учня, щороку погіршення зору виявляють у близько 250-270 тисяч дітей середнього та старшого шкільного віку України. Майже 3 мільйони дітей – мають поганий зір, що негативно впливає на їх життя, знижуючи рівень працездатності та викликаючи цілий ряд психологічних відхилень[6]. Безпосередній вплив на збільшення даної статистики має стрімкий розвиток новітніх технологій у навчальному процесі, масова комп'ютеризація, пов'язана з викликами сьогодення та ненормоване навчальне навантаження.

На сьогодні найпоширенішими видами порушень зору у дітей середнього та старшого шкільного віку є короткозорість (міопія), далекозорість (гіперметропія), амбліопія, косоокість, астигматизм.

Короткозорість (міопія) – порушення гостроти зору, при якому людина добре бачить зблизька, але погано розрізняє предмети, що знаходяться на відстані. Це порушення зумовлене тим, що фокус зображення розташовується перед сітківкою ока. Причинами виникнення короткозорості є неправильна форма очного яблука, за якої його довжина більша ніж висота, збільшення його розмірів, спровоковане ослабленням склери в результаті високого внутрішньоочного тиску, що може бути пов'язане з наявністю запальних захворювань та травм очей, надмірне переломлення зображення в рогівці, а особливо в кришталіку; патології серцево-судинної системи, наприклад, гіпертензії; цукровий діабет, хвороби печінки; стрес, надмірні фізичні або розумові навантаження; спадковість[4].

Далекозорість (гіперметропія) є ще одним видом порушень зору, при якому, на відміну від міопії, зображення на сітківці формується поза її поверхнею. Ця вада зору призводить до розмитості зображення на близькій відстані та викликає постійну напругу очних м'язів, що провокує виникнення головного болю та швидку стомлюваність очей навіть при мінімальній роботі[3]. Основними причинами виникнення далекозорості у

людини є неправильна форма очного яблука, порушення в заломлюючих структурах ока спадковість. Виявлення далекозорості у дитячому віці – серйозна проблема, що потребує негайного лікування, так як його відсутність може спровокувати розвиток амбліопії та косоокості.

Амбліопія (ледаче око) – вид порушення, при якому спостерігається розлад зорового аналізатору, коли людина не може зіставити побачене двома очима в єдину цілісну картинку, але наявних змін в очному яблуці не фіксується[1]. Причинами даної вади зору може бути косоокість; спадкове порушення в заломлюючих структурах ока; порушення скорочення та розслаблення очного м'яза, еластичності кришталика та зв'язок навколо нього; вроджені аномалії рогівки або кришталика (непрозорість, вроджена катаракта); травми та хірургічне втручання.

Косоокість (страбізм) – вид порушення зору, при якому один або обидва ока відхиляються від зорової осі у напрямку до даного об'єкту. Серед дітей набута косоокість зустрічається рідко (2% від усіх випадків), а от вроджена є доволі розповсюдженою вадою (приблизно 1 з 400 дітей народжується із страбізмом), але згідно статистиці у шкільному віці кількість захворювань на косоокість зростає аж до 10 %. Причинами даної вади зору можуть бути: вроджені аномалії в розвитку зорового апарату; параліч; тяжка психотравма; травми при пологах; травми очей та його м'язів в більш старшому віці; захворювання центральної нервової системи тощо[5].

Астигматизм є ще одним видом порушень зору, при якому відсутня фокусна точка, що провокує викривлення зображень в різних напрямках. Люди з даною вадою бачать навколо неправильні форми, нечіткі лінії, спотворені розміри. Основною причиною виникнення астигматизму вважають спадковість, але може бути й набутий астигматизм, викликаний: рубцевими змінами рогівки; травмою ока; операцією на очах; запаленням рогівки ока (кератит); дистрофічними змінами очного яблука[2].

Оскільки значну частину свого часу діти проводять на заняттях в школі, то важливу роль в попередженні порушень зору в учнів має саме вчитель. Наводимо перелік порад для вчителя, які можуть допомогти попередити порушення зору в учнів:

1. На початку кожного навчального року перед розсадкою учнів вчитель має перевірити гостроту зору кожного з них, запросивши медичну сестру.

2. Вчитель повинен регулярно нагадувати учням про необхідність дотримання правильної пози сидіння на уроці та контролювати відстань на якій учень працює за комп'ютером.

3. Необхідно не забувати робити паузи під час уроків, щоб дозволити учням відпочити і тим самим зменшити напругу очей, для цього можна проводити фізкульт хвилинки.

4. Вчитель має слідкувати за достатнім забезпеченням освітлення в класній кімнаті.

5. Можна розробити спільно з учнями цікаві стенди, наповнені корисною інформацією про важливість дотримання здорового способу життя та відпочинок під час занять.

6. Проводити виховні години присвячені темі здоров'я очей.

7. Вчитель має приділяти важливу увагу прищепленню учням корисних звичок та надавати поради з використання електронних пристроїв, наприклад, користування смартфоном у режимі «нічного світла», регулювання яскравості екрана тощо.

8. Якщо вчитель помічає, що у когось з учнів є проблеми зі здоров'ям очей, то необхідно негайно звернутися до батьків та порадити їм піти до лікаря для перевірки зору.

Отже, вчитель повинен досконало володіти методами та прийомами профілактики зорового напруження, що сприяють збереженню зорового аналізатора та опановувати певні валеотехнології.

Список використаних джерел:

1. Амбліопія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://doc.ua/ua/bolezn/ambliopiya>
2. Астигматизм – що це за хвороба, причини, симптоми і лікування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dobrobut.com/ua/med/c-astigmatizm-cto-eto-za-bolezn-priciny-razvitia-simptomy-i-licenie>
3. Далекозорість – що це таке, причини розвитку, лікування і корекція. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dobrobut.com/ua/med/c-dalnozorkost-cto-eto-takoe-priciny-razvitia-licenie-i-korrekcia>
4. Клопоцька Н. Г. Як перемогти короткозорість? / Н. Г. Клопоцька // Країна знань : Науково-популярний журнал для юнацтва. – К. : 2008. – № 5. – С.35-37.
5. Косоокість. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ocular.com.ua/treat/kosookist/>
6. Найуразливіша категорія населення щодо погіршення зору. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.golos.com.ua/article/301135>
7. Профілактика порушення зору у дітей. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://majestic.org.ua/profilaktika-porushennya-zoru-u-ditej/>

ЛЮДИНОЗНАВЧА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МЕНЕДЖЕРА ЯК СКЛАДОВА ЙОГО ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ

Бабенко І. В., Захарова В.В.

Полтава, Україна

«...Визнання людини у нашому суспільстві «мірилом усіх речей» актуалізує важливість ролі керівника навчального закладу та його людинознавчої компетентності у процесі оновлення шкільної освіти», – переконана вітчизняна науковиця Л. В. Вознюк [3]. Адже якщо надзвичайно важливими ознаками справді компетентнісного управління ми називаємо здатність освітянського менеджера згуртовувати навколо себе і своїх творчих ідей педколектив, креативно реалізовувати їх у життя, спрямовувати його на особистісно зорієнтований підхід буквально до кожного учасника навчально-виховного процесу, активно сприяти гармонізації міжособистісних стосунків, тобто бути і формальним, і неформальним лідером водночас, то це і є прямими ознаками того, що такий управлінець посеред різних компетентностей, котрими володіє, має і цілком достатньо розвинену людинознавчу – без перебільшення – головну, центральну за своєю суттю [2].